

УДК 343.13(477):351.76:061.1(100)

Бабаєва Олександра Володимирівна
кандидат юридичних наук, доцент,
асистентка кафедри кримінального процесу та оперативно-розшукової діяльності
Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого

Бабаева Александра Владимировна
кандидат юридических наук, доцент,
асистент кафедры уголовного процесса и оперативно-розыскной деятельности
Национальный юридический университет имени Ярослава Мудрого

Babaieva Oleksandra
PhD in Law, Associate Professor,
Assistant Professor of Criminal Process and Operational Investigative Activities
Yaroslav Mudryi National Law University

Клименко Анастасія Анатоліївна
студентка міжнародно-правового факультету
Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого

Клименко Анастасия Анатольевна
студентка международно-правового факультета
Национального юридического университета имени Ярослава Мудрого

Klymenko Anastasiya
Student of the International Faculty of the
Yaroslav Mudryi National Law University

DOI: 10.25313/2520-2308-2021-5-7213

КРИМІНАЛЬНИЙ ПРОЦЕС ТА КРИМІНАЛІСТИКА; СУДОВА
ЕКСПЕРТИЗА; ОПЕРАТИВНО-РОЗШУКОВА ДІЯЛЬНІСТЬ

ОСОБЛИВОСТІ НОРМАТИВНОГО РЕГУЛЮВАННЯ ДІЯЛЬНОСТІ ДЕПАРТАМЕНТУ МІЖНАРОДНОГО ПОЛІЦЕЙСЬКОГО СПІВРОБІТНИЦТВА

ОСОБЕННОСТИ НОРМАТИВНОГО РЕГУЛИРОВАНИЯ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ ДЕПАРТАМЕНТА МЕЖДУНАРОДНОГО ПОЛИЦЕЙСКОГО СОТРУДНИЧЕСТВА

FEATURES OF THE NORMATIVE ADJUSTING OF ACTIVITY OF DEPARTMENT OF INTERNATIONAL CONSTABULARY COOPERATION

Анотація. У статті досліджено правові основи регулювання діяльності Департаменту міжнародного поліцейського співробітництва як структурного підрозділу Національної поліції України, зокрема, проведено аналіз нормативно-правових актів, що регулюють діяльність цього органу, досліджено етапи реформування Інтерполу в Україні, з моменту створення Національного центрального бюро Інтерполу. Окрім цього, у роботі було висвітлено принципи, завдання та функції Департаменту міжнародного поліцейського співробітництва відповідно до Положення про Департамент міжнародного поліцейського співробітництва Національної поліції України, затвердженого наказом Національної поліції України від 06 лютого 2018 року № 111.

У процесі наукового дослідження було розглянуто питання взаємодії Департаменту міжнародного поліцейського співробітництва з іншими органами кримінальної юстиції України, з органами кримінальної інших країн. Окрім того,

розглянуто питання порядку здійснення однієї з функцій Департаменту міжнародного поліцейського співробітництва – подання запиту на розшук підозрюваної особи. Адже, як зазначено роботі, подання запитів щодо міжнародного розшуку осіб – одна із центральних функцій.

Основна частина роботи присвячена напрямкам діяльності Департаменту міжнародного поліцейського співробітництва, які спрямовані на попередження та розкриття кримінальних правопорушень, забезпечення безпеки та охорони громадського порядку, а також, що є не менш важливим – здійснення обміну досвідом з іншими державами.

Окрім вищезазначеного, було приділено увагу питанню взаємодії Департаменту міжнародного поліцейського співробітництва з іншими органами України: із Верховною Радою України, Міністерством Внутрішніх справ, Державною прикордонною службою. Встановлено межі повноважень співробітників, а саме зазначено: оскільки цей орган реалізує свою діяльність через комунікаційну функцію, є так би мовити посередником між органами кримінальної юстиції України та інших держав, то повноваження, що торкаються здійснення досудового розслідування, є виходом за межі, встановлені національним законодавством.

Підкреслено значущість Департаменту міжнародного поліцейського співробітництва, адже реалізація тих функцій, які йому надані, неможливо здійснити іншими органами кримінальної юстиції України.

Ключові слова: Інтерпол, правовий статус, міжнародний розшук, міжнародна співпраця, картки, взаємодія.

Аннотация. В статье исследованы правовые основы регулирования деятельности Департамента международного полицейского сотрудничества как структурного подразделения Национальной полиции Украины, в частности, проведен анализ нормативно-правовых актов, регулирующих деятельность этого органа, исследованы этапы реформирования Интерпола в Украине, с момента создания Национального центрального бюро Интерпола. Кроме этого, в работе были рассмотрены принципы, задачи и функции Департамента международного полицейского сотрудничества в соответствии с Положением о Департаменте международного полицейского сотрудничества Национальной полиции Украины, утвержденного приказом Национальной полиции Украины от 6 февраля 2018 № 111.

В процессе научного исследования были рассмотрены вопросы взаимодействия Департамента международного полицейского сотрудничества с другими органами уголовной юстиции Украины, с органами уголовного других стран. Кроме того, рассмотрены вопросы порядка осуществления одной из функций Департамента международного полицейского сотрудничества – подачи запроса на розыск подозреваемого лица. Ведь, как указано в работе, подачи запросов о международном розыске лиц – одна из центральных функций.

Основная часть работы посвящена направлениям деятельности Департамента международного полицейского сотрудничества, направленных на предупреждение и раскрытие уголовных преступлений, обеспечения безопасности и охраны общественного порядка, а также, что не менее важно – осуществление обмена опытом с другими государствами.

Кроме вышесказанного, было уделено внимание вопросу взаимодействия Департамента международного полицейского сотрудничества с другими органами Украины: с Верховной Радой Украины, Министерством Внутренних дел, Государственной пограничной службой. Установлены границы полномочий сотрудников, а именно указано: поскольку этот орган осуществляет свою деятельность через коммуникационную функцию, является так сказать посредником между органами уголовной юстиции Украины и других государств, то полномочия, касающиеся осуществления досудебного расследования, является выходом за пределы, установленные национальным законодательством.

Подчеркнуто значимость Департамента международного полицейского сотрудничества, ведь реализация тех функций, которые ему предоставлены, невозможно осуществить другими органами уголовной юстиции Украины.

Ключевые слова: Интерпол, правовой статус, международный розыск, международное сотрудничество, карты, взаимодействие.

Summary. In the article legal frameworks of adjusting of activity of Department of international constabulary cooperation are investigational as a legal successor of the National central bureau of Ukraine Interpol, in particular, the analysis of normatively-legal acts that regulate activity of this organ is conducted, the stages of reformation of Interpol are investigational in Ukraine, from the moment of creation the National central bureau of Interpol. Except it, principles, tasks and functions of Department of international constabulary cooperation, were in-process reflected in accordance with Statute about Department of the international constabulary cooperation of the National police of Ukraine, ratified by the order of the National police of Ukraine from February, 06, 2018 № 111.

In the process of scientific research the question of cooperation of Department of international constabulary cooperation was considered with other organs of criminal justice of Ukraine, with the organs of criminal other countries. Except that, the question of order of realization of one is considered of functions of Department of international constabulary cooperation – presentation of request for the search of the suspected person. In fact, as marked to work, presentation of queries in relation to the international search of persons – one of central functions.

Basic part of robot is sanctified to directions of activity of Department of international constabulary cooperation, that is sent to warning and opening of criminal offences, providing of safety and public law enforcement, and also, that is no less important is realization of exchange experience with other states.

Except higher marked, was paid attention to the question of cooperation of Department with other organs of Ukraine: with Supreme soviet of Ukraine, Ministry of the Internal affairs, Government frontier service. The limits of plenary powers of employees of Department are set, it is namely marked: as this organ will realize his activity through an of communication function, is so to say a mediator between the organs of criminal justice of Ukraine and other states, then plenary powers, that realizations of pre-trial investigation touch, are overrun, set by a national legislation. Meaningfulness of this organ is underline, in fact realization of those functions that given him, it is impossible to carry out other organs of criminal justice of Ukraine.

Key words: Interpol, legal status, international search, international cooperation, cards, interaction.

Актуальність. У сучасних умовах всесвітньої глобалізації та транснаціональної злочинності, вкрай необхідним є підтримання міжнародних відносин, зокрема, у правоохоронній сфері, адже ефективна діяльність органів кримінальної юстиції є запорукою правової стабільності, а також економічного та соціального розвитку держави. У зазначеному контексті важливу роль відіграє діяльність міжнародної організації кримінальної поліції — Інтерпол. Так, починаючи з 1993 року, на Національне центральне бюро Інтерполу було покладено функції з міжнародного співробітництва для ефективної боротьби зі злочинністю. Національне центральне бюро Інтерполу є важливим інструментом у справах щодо здійснення екстериторіального переслідування органами кримінальної юстиції. Головною метою його діяльності є створення комунікаційної мережі серед органів кримінальної юстиції держав, що дозволяє попереджувати та розкривати кримінальні правопорушення, забезпечувати безпеку та охорону громадського порядку та здійснювати обмін досвідом між державами.

В умовах сучасного реформування органів кримінальної юстиції з метою зменшення високого рівня злочинності та підвищення розкриття кримінальних правопорушень, зазнає відповідних змін й Національне центральне бюро Інтерполу. Наразі актуальним для України є питання взаємодії з міжнародними правоохоронними органами, зокрема, щодо екстрадиції, та Міжнародною організацією кримінальної поліції з приводу розшуку особи, яка скривається від правоохоронних органів. Вирішення цих завдань покладено на Національне центральне бюро Інтерполу, яке здійснює міжнародне співробітництво у питаннях, пов'язаних із боротьбою зі злочинністю, що має транснаціональний характер.

Департамент міжнародного поліцейського співробітництва у складі Національної поліції України здійснює співробітництво з Міжнародною кримінальною поліцією Інтерполу, правоохоронними органами інших держав. Створення та діяльність

такого органу є необхідним для реалізації правоохоронними органами своїх функцій (наприклад, під час здійснення кримінального провадження, у якому підозрюваного необхідно оголосити у міжнародний розшук, оскільки є підстави вважати, що він переховується від правоохоронних органів).

Формулювання цілей статті є аналіз етапів реформування Національного центрального бюро Інтерполу, правових основ та принципів його діяльності, структури та завдань, а також функцій та повноважень. Встановлення значущості цього органу у контексті міжнародного співробітництва з іншими правоохоронними органами держав, Міжнародною організацією кримінальної поліції, а також визначення його місця в системі органів кримінальної юстиції.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Питання, пов'язані з особливостями діяльності Національного центрального бюро Інтерполу та взаємодії його з органами кримінальної юстиції, ставали предметом дослідження Є. К. Паніотов [4], Н. М. Мужиков [5], С. В. Давиденко та О. В. Верхогляд-Герасименко [7], та інших. Проте, враховуючи реорганізацію Національного центрального бюро Інтерполу, виникає необхідність у дослідженні правового статусу Департаменту міжнародного поліцейського співробітництва, на який покладено здійснення функцій у сфері міжнародної співпраці щодо попередження, виявлення та розкриття кримінальних правопорушень.

Виклад основного матеріалу. Правовою основою діяльності Національного центрального бюро Інтерполу України (далі — НЦБ Інтерполу) є Конституція України, Статут Міжнародної організації кримінальної поліції, Постанова Кабінету Міністрів України «Про Національне центральне бюро Інтерполу» від 25 березня 1993 року, Положення про Департамент міжнародного поліцейського співробітництва Національної поліції України, затверджене наказом Національної поліції України від 06 лютого 2018 року № 111, Наказ Міністерства Внутрішніх Справ (далі — МВС), Офісу Генерального прокурора

від 17.08.2020 року № Про затвердження Інструкції «Про порядок використання правоохоронними органами України інформаційної системи Міжнародної організації кримінальної поліції — Інтерпол».

Так, відповідно до Постанови Кабінету Міністрів України (далі — КМУ) «Про Національне центральне бюро Інтерполу» від 25 березня 1993 року, НЦБ Інтерполу є органом, який забезпечує міжнародне співробітництво правоохоронних органів України з правоохоронними органами інших держав з метою боротьби зі злочинністю, що має транснаціональний характер. Створення НЦБ Інтерполу було зумовлено вступом України до Міжнародної організації кримінальної поліції у 1992 році на 61-й сесії Генеральної асамблеї Інтерполу. Важливим на той час було створення такого органу, який відповідав би основним положенням Статуту Міжнародної організації кримінальної поліції, а саме: за ст. 2 цього Статуту — створювати та розвивати установи, які будуть успішно сприяти попередженню кримінальної злочинності та боротьбі з нею. Таким чином, Постановою КМУ від 25 березня 1993 року було створено НЦБ Інтерполу, яке входило до структури МВС [1].

До проведення реформ правоохоронної системи у 2014 році у структурі МВС діяв робочий апарат Бюро на чолі з керівником цього апарату. У подальшому робочий апарат Бюро було перейменовано на «Укрбюро Інтерполу» та «робочий апарат Укрбюро Інтерполу». Після проведення реформ 2014 року було утворено Національну поліцію України, яка й виконує функції НЦБ Інтерполу.

Так, відповідно до Постанови КМУ від 13 грудня 2017 року Про внесення змін до Постанови КМУ від 25 березня 1993 року було внесено такі зміни: по-перше, Національна поліція виступає як НЦБ Інтерполу; по-друге, начальник робочого апарату НЦБ Інтерполу за дисциплінарними правами прирівнюється до начальника департаменту апарату центрального органу управління Національної поліції.

Наступним етапом було реформування Робочого апарату Укрбюро Інтерполу у структурі Національної поліції на Департамент Інтерполу та Європолу Наказом Національної поліції від 26.04.2017 року № 64. Починаючи з 2017 року, і дотепер в Україні діє Департамент міжнародного поліцейського співробітництва (далі — ДМПС).

Так, відповідно до Розділу IV Положення про ДМПС, його очолює начальник, який призначається на посаду відповідно до законодавства України. Структура та штатний розпис цього підрозділу встановлюється та затверджується відповідно до встановленого порядку начальником ДМПС. Начальник ДМПС має свого заступника, тимчасово

виконуючого обов'язки заступника начальника, який виконує свої обов'язки у відділенні управління взаємодії Інтерполом та Європолом (Поліцейською службою Європейського союзу) та начальник управління міжнародних відносин. Можна зазначити такі функції Начальника ДМПС: визначення основних напрямків роботи ДМПС, виконання основних завдань; участь у нарадах керівництва МВС, Національної поліції; участь у розробленні законодавчих актів, міжнародних договорів України з питань, що належать до компетенції поліції; інформує КМУ, МВС про фінансові зобов'язання перед Інтерполом; і одна з найголовніших визначальних функцій — виступає як начальник НЦБ Інтерполу та Національного контактного пункту Європолу у відносинах з Генеральним Секретаріатом та іншими органами Інтерполу та Європолу, компетентними органами іноземних держав [2].

У багатьох наукових роботах було приділено увагу дослідженню функцій та завдань цього органу. Зокрема, у статті Є. К. Паніотова зазначено, що функції цього органу за напрямками діяльності можна розділити на чотири групи: забезпечення міжнародного співробітництва у питаннях розкриття і попередження кримінальних правопорушень, організація документообігу, інформаційно-технічне забезпечення та управлінсько-організаційна робота. Для того, щоб зрозуміти специфіку цього органу, мету його діяльності, необхідно, перш за все, ознайомитись з Положенням «Про Департамент міжнародного поліцейського співробітництва Національної поліції України» (далі — Положення). Так, у розділі I Положення окреслено правовий статус ДМПС та висвітлено основні засади його діяльності. У п. 2 цього Положення зазначено, що ДМПС є структурним підрозділом апарату центрального органу управління поліції, який здійснює міжнародне співробітництво з компетентними органами іноземних держав та міжнародними організаціями з питань, що належать до компетенції поліції, Інтерполу та Європолу, а також реалізацію повноважень щодо здійснення представництва та забезпечення виконання зобов'язань України в Міжнародній організації кримінальної поліції — Інтерполі та Європолі, повноважень Національної поліції України як НЦБ Інтерполу [4, с. 147–148]. Таким чином, виходячи з даного визначення, основною діяльністю ДМПС є міжнародне співробітництво з метою боротьби зі злочинністю.

Щодо визначення форм міжнародного співробітництва, слід звернутися, зокрема, до Р. II Положення, де закріплено завдання ДМПС, зокрема — участь у межах компетенції в реалізації державної політи-

ки щодо протидії злочинності, що має транснаціональний характер. Прикладом можуть слугувати, наведені раніше положення про оголошення особи в міжнародний розшук. Розроблення проектів міжнародних договорів України з питань, що належать до компетенції поліції. Здійснення представництва України в Інтерполі та Європолі полягає у направленні уповноважених осіб ДМПС брати участь на засіданнях Генеральної Асамблеї, обговорювати проекти міжнародних договорів, перспективи ефективного виконання правоохоронними органами своїх функцій з метою зниження злочинності. Забезпечення співробітництва правоохоронних органів України, інших державних органів з компетентними органами інших держав в межах Інтерполу, Європолу, інших міжнародних організацій. І останнім завданням, визначеним у Положенні, є забезпечення національним персоналом працівників Національної поліції підтримки миру та безпеки [5, с. 98–99].

Для здійснення цього завдання уповноваженим особам ДМПС слід керуватись Наказом МВС України від 31.07.2019 року № 639 «Про участь національного персоналу в міжнародних операціях з підтримання миру та безпеки». Так, у п. 10 Розділу I цього Наказу зазначається, що координація та планування діяльності національного персоналу здійснюється Департаментами МВС, а також за участі Національної академії внутрішніх справ та у взаємодії з Національною поліцією [2].

Розділом III Положення встановлено основні функції, які покладено в основу діяльності ДМПС. Такими функціями є: 1) участь у формуванні основних напрямів державної політики у сфері здійснення співробітництва Національної поліції України з компетентними органами іноземних держав. Ця функція здебільшого полягає у виробленні ефективних механізмів співробітництва для здійснення спільної мети — боротьби зі злочинністю та зменшення її рівня. 2) розвиток та поглиблення зв'язків з представниками компетентних правоохоронних органів іноземних держав. Ця функція є однією з основних, оскільки установлення таких зв'язків є необхідним для розкриття кримінальних правопорушень. 3) обмін інформацією з Генеральним Секретаріатом Інтерполу, Європолу, з компетентними органами іноземних держав з питань протидії злочинності. Реалізація завдань в межах цієї функції полягає у пошуках моделей структури правоохоронних органів, що забезпечило б ефективне виконання уповноваженими особами функцій у сфері протидії злочинності та розкритті кримінальних правопорушень, а також пошуки шляхів подолання високого рівня злочинності у світі спільними зусил-

лями. 4) виконання функцій НЦБ Інтерполу та Національного контактного пункту Європолу. Отже, це ще раз підкреслює те, що ДМПС, що діє в структурі Національної поліції України, здійснює організацію, координацію, управління та контроль міжнародного співробітництва з метою протидії злочинності [6].

У Положенні закріплено п'ятдесят функцій ДМПС, і цей перелік не є вичерпним, оскільки ДМПС виконує й інші функції у сфері міжнародного співробітництва.

У своїй діяльності ДМПС має керуватись основоположними, керівними засадами-принципами. Ці принципи прямо у Положенні не визначені, однак, вони походять із положень Статуту Міжнародної кримінальної поліції Інтерполу. Виділяють такі принципи у міжнародному співробітництві органів, організацій: 1) здійснення міжнародного співробітництва через створений орган, який буде регулювати та здійснювати підготовку запитів та відповідей до Міжнародної кримінальної поліції Інтерполу, правоохоронних органів інших держав тощо; 2) нормативне закріплення повноважень такого органу, його взаємодія з іншими органами держави; 3) виконання співробітництва на взаємній основі (виконання усіх запитів, які надходять від Генерального Секретаріату або правоохоронних органів інших держав); 4) обмін інформацією лише щодо загальнокримінальних злочинів (інформація про злочини політичного, релігійного, військового, расового характеру не допускається) [3].

П. 2 Р. II Положення закріплює цілі міжнародного співробітництва з правоохоронними органами і ними є: 1) установлення місцезнаходження осіб, які розшукуються з метою їх затримання, арешту, обмеження свободи пересування та подальшої видачі (екстрадиції); 2) установлення місцезнаходження осіб чи об'єктів, що становлять інтерес для правоохоронних органів України чи інших держав-членів Інтерполу; 3) надання чи отримання інформації, що стосується розслідування злочинів, кримінального минулого або злочинної діяльності осіб; 4) надання чи отримання інформації з метою попередження про осіб, події, об'єкти, способи вчинення злочинів, що становлять реальну загрозу публічній безпеці та порядку; 5) обмін досвідом з питань боротьби зі злочинністю та правоохоронної діяльності.

Міжнародне співробітництво у цих напрямках забезпечує саме ДМПС. Розглядаючи такий напрямок як установлення місцезнаходження особи, яка розшукується, зазначимо, що це питання було предметом дослідження, зокрема, С. В. Давиденко та О. В. Верхогляд-Герасименко, які визначили у своїй роботі зміст цієї функції та компетенції

НЦБ Інтерполу, повноваження якого наразі виконує Національна поліція України. Зокрема, у статті було описано процедуру надіслання запиту НЦБ Інтерполу до Генерального Секретаріату Інтерполу. Варто зазначити, що НЦБ Інтерполу не є наддержавним органом у правоохоронній сфері, цей орган виконує лише посередницьку комунікативну функцію, а тому не має власних силових підрозділів для здійснення затримання осіб, які розшукуються. Для подання запитів існують картки чотирьох видів, які присвоюються особі: зелена — для осіб, які раніше вчиняли кримінальні правопорушення, жовта — для розшуку безвісти зниклих осіб, синя — для отримання інформації про осіб, які могли вчинити кримінальне правопорушення та найбільш небезпечна — червона картка. Для того, щоб оголосити особу, яка підозрюється у вчиненні кримінального правопорушення, у міжнародний розшук використовуються повідомлення із «червоним кутом». Відповідно до повідомлення із «червоним кутом» проводяться дії, спрямовані на встановлення місцезнаходження особи, здійснення арешту, екстрадиції. В іншому випадку, застосовуючи повідомлення із «синім кутом», передбачається здійснення дій, спрямованих лише на отримання інформації про особу, яка становить інтерес для правоохоронних органів, отримання інформації про її місцезнаходження тощо [5, с. 234–235].

Дослідивши компетенцію працівників НЦБ Інтерполу, варто зазначити, що цей орган виконує лише інформаційну функцію. Співробітники НЦБ Інтерполу не мають повноважень на здійснення самостійного досудового розслідування, проведення слідчих дій, а відтак затримання підозрюваної особи такими працівниками є неправомірним.

То ж у чому полягає зміст даної функції ДМПС? Спираючись на нормативно-правові акти, зокрема Інструкції з організації розшуку обвинувачених, підсудних осіб, які ухиляються від відбування кримінального покарання, безвісно зниклих осіб та встановлення особи невідомих трупів, затвердженої наказом МВС України від 5 січня 2005 р. № 3дск, міжнародний розшук полягає у сукупності дій (розшукових, інформаційно-довідкових та інших заходів), які здійснюються НЦБ Інтерполу, з метою отримання інформації про місцезнаходження безвісно зниклих осіб, виявлення, арешту та видачі (екстрадиції) осіб, які переходять від слідства, суду та виконання вироку. На практиці ця процедура виглядає таким чином: на першій стадії правоохоронний орган подає запит до ДМПС, який у свою чергу перевіряє надану інформацію в запиті та після перевірки звертається до Генерального секретаріату Інтерполу. Ге-

неральний секретаріат Інтерполу повторно перевіряє поданий запит та публікує інформацію про розшук і надсилає її іншим державам [7, с.234].

Таким чином, міжнародний розшук може бути реалізовано лише через ДМПС. Відповідно до встановленої процедури, НЦБ Інтерполу отримує запит від правоохоронних органів, вивчає усі матеріали та формує вже запит, який надсилається до Генерального Секретаріату Інтерполу. Генеральний секретаріат формує циркулярне повідомлення та оголошує особу у міжнародний розшук. Як приклад такого міжнародного співробітництва можна навести міжнародний розшук лідера організованої злочинної групи, що діяла на території України та вчиняла злочини, передбачені ч. 4 ст. 189 КК України. НЦБ Інтерполу отримало запит від УБОЗ УМВС в Закарпатській області у 2002 році про необхідність оголошення у міжнародний розшук підозрюваного, і НЦБ Інтерполу направило запит до Генерального Секретаріату. Підозрюваного було знайдено у Польщі та екстрадовано до України. Таким чином, міжнародне співробітництво сприяє розкриттю кримінальних правопорушень, зменшенню рівня злочинності.

Таким чином, ДМПС є ніби посередником між органами кримінальної юстиції України та органами інших держав у справах міжнародного співробітництва. Основна його діяльність базується на передачі інформації про розшукуваних осіб, встановленні місцезнаходження таких осіб тощо.

Здійснення повноважень будь-якого органу неможливе без взаємодії з іншими органами державної влади в Україні. ДМПС, виходячи із Положення, ДМПС співпрацює з МВС у сфері забезпечення безпеки та миру. Співпрацює із законодавчим органом — Верховною Радою, оскільки ДМПС має право розробляти проекти нормативно-правових актів, які стосуються поліції. Надає звітність КМУ про фінансові зобов'язання перед Інтерполом, а також активно співпрацює із засобами масової інформації, дипломатичними представництвами та консульськими установами України в інших державах.

ДМПС взаємодіє з прикордонною службою України. Співпраця виявляється у використанні працівниками прикордонної служби бази Інтерполу, яка містить інформацію про осіб, які перебувають у міжнародному розшуку. Це є підставою для затримання працівниками прикордонної служби України таких осіб та повідомлення про це органи кримінальної юстиції. Відповідно до Інструкції «Про порядок дій посадових осіб Державної прикордонної служби України та органів Національної поліції України в разі виявлення в пунктах пропуску через державний кордон України осіб, автомобільних

транспортних засобів і паспортних документів, які перебувають у банках даних інформаційної системи Міжнародної організації кримінальної поліції — Інтерполу» затвердженої наказом МВС від 14.06.2016 року № 505 [8], інспектор прикордонної служби зобов'язаний затримати підозрюваного, якого оголошено у міжнародний розшук, забезпечити охорону особи до прибуття територіальних органів поліції та передати складений протокол про затримання.

Висновки з даного дослідження і перспективи подальших розвідок у даному напрямку. Безумовно, в умовах активної трансформації та глобалізації підтримання міжнародних відносин у сфері протидії злочинності є неабияк важливим для держав. Така міжнародна співпраця сприяє забезпеченню безпеки та миру у світі, створює механізми подолання високої злочинності. І визначальним є те, що це здійснюється не кожною країною окремо на національному рівні, а на міжнародному — спільними зусиллями. І тому створення такого підрозділу як ДМПС у внутрішній структурі Національної поліції є важливим кроком на шляху України в боротьбі зі злочинністю, що має транснаціональний характер, а також з метою перейняття досвіду інших держав у правоохоронній сфері.

Таким чином, НЦБ Інтерполу зазнало суттєвого реформування задля того, щоб створити ефективний орган, що забезпечить організацію міжнародної співпраці. Підсумовуючи вищенаведене, зазначимо, що ДМПС, як структурний підрозділ Національної поліції України, є важливою ланкою в системі органів кримінальної юстиції, оскільки саме він реалізує функції, що спрямовані на боротьбу зі злочинністю як в межах країни, так і поза її межами. Адже одним із пріоритетних напрямків зовнішньополітичної діяльності України є міжнародна співпраця з метою зниження рівня злочинності не лише на національному рівні, але й на наддержавному. Переважно вся діяльність ДМПС базується на здійсненні організації, координації, управлінні у сфері міжнародного співробітництва з Міжнародною організацією кримінальної поліції — Інтерпол, Європол. ДМПС створений саме для організації інформаційного супроводження кримінальних справ, що включає в себе: обмін інформацією між правоохоронними органами України та органами інших держав, організація міжнародного розшуку підозрюваних, безвісно зниклих, а також проведення аналітики та статистики у сфері боротьби зі злочинністю.

Література

1. Постанова Кабінету Міністрів України від 25.03.1993 № 220 «Про Національне центральне бюро Інтерполу». URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/220-93-%D0%BF>(дата звернення 12.04.2021)
2. Положення про Департамент міжнародного поліцейського співробітництва Національної поліції України від 06 лютого 2018 р. № 111 // Національна поліція України URL: <https://www.npu.gov.ua/about/struktura/struktura/departament-mizhnarodnoji-policzejskoji-diyalnosti.html> (дата звернення: 12.04.2021)
3. Статут Міжнародної організації кримінальної поліції Інтерполу від 13.06.1956. URL: http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/995_142(дата звернення: 22.01.2021)
4. Паніотов Є. К. Функції Національного Центрального Бюро Інтерполу України: наукова стаття. Київ: Юридичний науковий електронний журнал, 2019. С. 146–149.
5. Мужикова Н. М. Органи виконавчої влади в Україні: правовий статус. Сіверський інститут регіональних досліджень / ред. кол.: В. М. Бойко (голова ред.) [та ін.]. Чернігів: Сіверський центр післядипломної освіти, 2013. 100 с.
6. Положення про Національну поліцію, затверджене постановою Кабінету Міністрів України від 25 жовтня 2015 року № 877 // Урядовий кур'єр від 06.11.2015. № 207.
7. Давиденко С. В., Верхогляд-Герасименко О. В. Проблеми вдосконалення правового регулювання процедури оголошення особи в міжнародний розшук: наукова стаття. Київ: Юридичний науковий електронний журнал, 2019. С. 233–237.
8. Інструкція про порядок дій посадових осіб Державної прикордонної служби України та органів Національної поліції України в разі виявлення в пунктах пропуску через державний кордон України осіб, автомобільних транспортних засобів і паспортних документів, які перебувають у банках даних інформаційної системи Міжнародної організації кримінальної поліції — Інтерполу від 14.06.2016 № 505 // Міністерство внутрішніх справ України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1052-16#Text> (дата звернення 22.04.2021).

References

1. Resolution of the Cabinet of Ministers of Ukraine of March 25, 1993 № 220 «On the National Central Bureau of Interpol». URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/220-93-%D0%BF>(date of appeal 12.04.2021)
2. Regulations on the Department of International Police Cooperation of the National Police of Ukraine dated February 6, 2018 № 111 // National Police of Ukraine. URL: <https://www.npu.gov.ua/about/struktura/struktura/departament-mizhnarodnoji-policzejskoji-diyalnosti.html> (reference date: 12.04.2021)
3. Statute of the International Criminal Police Organization of Interpol dated 13.06.1956. URL: http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/995_142 (access date: 22.01.2021)
4. Paniotov E. K. Functions of the National Central Bureau of Interpol of Ukraine: scientific article. Kyiv: Legal Scientific Electronic Journal, 2019. P. 146–149.
5. Muzykov H. M. Executive bodies in Ukraine: legal status. Seversky Institute for Regional Studies / ed. Qty: V. M. Boyko (editor in chief) [etc.]. Chernihiv: Seversky Center for Postgraduate Education, 2013. 100 p.
6. Regulation on the National Police, approved by the resolution of the Cabinet of Ministers of Ukraine dated October 25, 2015. № 877. Government courier dated 06.11.2015 № 207.
7. Davidenko S. V., Verkhoglyad-Gerasimenko O. V. Problems of improving the legal regulation of the procedure of declaring a person internationally wanted: a scientific article. Kyiv: Legal Scientific Electronic Journal, 2019. P. 233–237.
8. Instruction on the procedure of actions of officials of the State Border Guard Service of Ukraine and bodies of the National Police of Ukraine in case of detection at checkpoints across the state border of Ukraine of persons, motor vehicles and passport documents in the data banks of the International Criminal Police Organization — Interpol from 14.06. 2016. № 505 // Ministry of Internal Affairs of Ukraine URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1052-16#Text> (access date 22.04.2021).